

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 4Tos/33/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6922010141
Dátum vydania rozhodnutia: 12. 04. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Martin Ľupták, PhD.
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2022:6922010141.1

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Martina Ľuptáka, PhD. a sudcov JUDr. Jozefa Mikluša a JUDr. Ľubomíra Bušika, PhD. v trestnej veci obvineného Y. L. pre obzvlášť závažný zločin nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držanie a obchodovanie s nimi podľa § 172 ods.1 písm. c/, písm. d/, ods. 2 písm. b), písm. d/ Tr. zák. s poukazom na § 139 ods. 1 písm. a) Tr. zák., na verejnom zasadnutí dňa 12. apríla 2022, o sťažnosti obvineného proti uzneseniu samosudcu Okresného súdu Rimavská Sobota sp. zn. 15T/32/2022 zo dňa 24. marca 2022, takto

rozhodol:

Podľa § 193 ods. 1 písm. c) Tr. por. sťažnosť obvineného Y. L. z a m i e t a .

odôvodnenie:

Uznesením sp. zn. 15T/32/2022 zo dňa 24. marca 2022 samosudca Okresného súdu Rimavská Sobota podľa § 72 ods. 1 písm. e) Tr. por. s použitím § 238 ods. 4 Tr. por. ponechal obvineného Y. L. vo väzbe z dôvodu podľa § 71 ods. 1 písm. a), písm. c) Tr. por. podľa § 72 ods. 1 písm. b) Tr. por. s použitím § 79 ods. 3 Tr. por. samosudca žiadosť obvineného Y. L. o prepustenie z väzby na slobodu zamietol. Podľa § 80 ods. 1 písm. a), b), c) Tr. por. súd neprijal záruku ponúknutú G. A., neprijal písomný sľub obvineného a súčasne väzbu obvineného nenahradil dohľadom probačného a mediačného úradníka a kontrolou technickými prostriedkami na správaním obvineného.

Proti tomuto uzneseniu podal obvinený prostredníctvom ustanoveného obhajcu v zákonnej lehote sťažnosť, a to podaním doručeným prvostupňovému súdu dňa 29.03.2022, ktorú však bližšie nezodôvodnil a ani neskôr písomne nedoplnil.

Podľa § 192 ods. 1 písm. a), b) Tr. por. pri rozhodovaní o sťažnosti preskúma nadriadený orgán správnosť výrokov napadnutého uznesenia, proti ktorému sťažovateľ podal sťažnosť a konanie predchádzajúce týmto výrokom napadnutého uznesenia.

Na základe podanej sťažnosti krajský súd preskúmal napadnuté uznesenie a predchádzajúce konanie, pričom dospel k záveru, že sťažnosť obvineného nebola dôvodne podaná, pretože u neho v súčasnom štádiu trestného konania existujú zákonné dôvody útekovvej, ako aj preventívnej väzby v zmysle § 71 ods. 1 písm. a), c) Tr. por.

Z obsahu spisového materiálu krajský súd zistil, že uznesením vyšetrovateľa KR PZ v Banskej Bystrici, odbor kriminálnej polície zo dňa 28.09.2020, ČVS:L.-XX/X-VYS-BB-XXXX bolo vo veci začaté trestné stíhanie a následne uznesením vyšetrovateľa KR PZ v Banskej Bystrici, odbor kriminálnej polície zo dňa 20.04.2021, ČVS:KRP-XX/X-VYS-BB-XXXX podľa § 206 ods. 1 Tr. por. Y. L. a spol. vznesené obvinenie za obzvlášť závažný zločin nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držania a obchodovania s nimi podľa § 172 ods. 1 písm. c), d), ods. 2 písm. b),

d) Tr. zák., s poukazom na § 139 ods. 1 písm. a) Tr. zák., a to Y. L. na tom skutkovom základe, ako je to uvedené v odôvodnení napadnutého uznesenia.

Uznesením sudcu pre prípravné konanie Okresného súdu Rimavská Sobota sp. zn. 15Tp/96/2021 zo dňa 16.10.2021, v spojení s uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 3Tpo/62/2021 zo dňa 3.11.2021, bol obvinený podľa § 72 ods. 1 písm. a), ods. 3 Tr. por. z dôvodu uvedeného v § 71 ods. 1 písm. a), písm. c) Tr. por. vzatý do väzby. Podľa § 80 ods. 1 písm. b), písm. c) Tr. por. súd neprijal písomný sľub obvineného zo dňa 16.10.2021 a väzbu obvineného nenahradil dohľadom probačného a mediačného úradníka. Väzba začala plynúť dňom 13.10.2021 o 22.45 hod a vykonáva sa v ÚVV a ÚVTOS Banská Bystrica.

Následne dňa 15.03.2022 pod sp. zn. 2 Pv XXX/XX/XXXX-XX prokurátor Okresnej prokuratúry Rimavská Sobota podal na Okresný súd Rimavská Sobota na obvineného Y. L. obžalobu pre obzvlášť závažný zločin nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držanie a obchodovanie s nimi podľa § 172 ods.1 písm. c/, písm. d/, ods. 2 písm. b), písm. d/ Tr. zák. s poukazom na § 139 ods. 1 písm. a) Tr. zák., na tom skutkovom základe, ako je uvedené v predmetnej obžalobe.

Podľa § 79 ods. 2/ Tr. por., policajt, prokurátor, sudca pre prípravné konanie a súd sú povinní skúmať v každom období trestného stíhania, či dôvody väzby trvajú, alebo či sa zmenili. Sudca pre prípravné konanie tak koná iba pri rozhodovaní o návrhu prokurátora na predĺženie lehoty väzby alebo o zmene dôvodov väzby a pri rozhodovaní o žiadosti obvineného o prepustenie z väzby podľa odseku 3. Ak v prípravnom konaní prokurátor zistí, že dôvody väzby sa zmenili, podá návrh sudcovi pre prípravné konanie na rozhodnutie o zmene dôvodov väzby. Sudca pre prípravné konanie o takom návrhu rozhodne bez meškania. Ak súd vyhlásil oslobodzujúci rozsudok, predseda senátu bezodkladne vydá príkaz na prepustenie obvineného z väzby s uvedením dôvodu prepustenia a uvedie túto okolnosť v zápisnici; takto postupuje predseda senátu aj vtedy, ak v súdnom konaní uplynula lehota väzby podľa § 76 ods. 6.

Podľa § 238 ods. 4/ Tr. por., ak je obvinený vo väzbe, rozhodne súd o väzbe prednostne a urýchlene a ak to okolnosti prípadu umožňujú, tak súčasne s rozhodnutím podľa § 239 ods. 1, § 241, § 244 alebo § 331 ods. 1, najneskôr však tak, aby postupom podľa § 76 ods. 3 alebo 4 došlo k právoplatnému rozhodnutiu o väzbe do uplynutia lehoty, ktorá by bola základnou alebo predĺženou lehotou väzby v prípravnom konaní.

Krajský súd po preskúmaní predloženého trestného spisu musí konštatovať, že konanie a následné uznesenie Okresného súdu Rimavská Sobota, ktorým bolo podľa § 238 ods. 4 Tr. por. s použitím ust. § 72 ods. 1 písm. e/ Tr. por. rozhodnuté o ponechaní obvineného vo väzbe z dôvodov podľa ust. § 71 ods. 1 písm. a, c/ Tr. por. a súčasne bola zamietnutá jeho žiadosť o prepustenie z väzby na slobodu, je správne a bez pochyb zodpovedá zistenému stavu veci.

V prípravnom konaní boli v prejednávanej trestnej veci získané dôkazy, na základe ktorých po ich vzájomnom hodnotení jednotlivo aj v ich súhrne možno aj v tomto štádiu trestného konania dospieť k dostatočnej miere dôvodnosti podozrenia, že obvinený sa dopustil trestnej činnosti podľa obžaloby. Krajský súd v zhode s úsudkom okresného súdu konštatuje, že od rozhodnutia o vzatí obvineného do väzby nedošlo k zmene dôkaznej situácie v prospech obvineného v takej miere, ktorá by spochybnila opodstatnenosť jeho väzby podľa ust. § 71 ods. 1 písm. c/ Tr. por. Naopak, ďalšími zistenými skutočnosťami a zabezpečenými dôkazmi v prípravnom konaní - vrátane tých, ktoré boli zadovážené po predchádzajúcich rozhodnutiach súdov, sa posilnilo podozrenie, že uvedeného skutku napĺňajúceho zákonné znaky vyššie uvedeného trestného činu sa mal dopustiť obvinený, čím sú materiálne podmienky jeho väzby naďalej zachované. Pokiaľ obvinený v podstate namietal, že doposiaľ zabezpečené dôkazy spochybňujú právnu kvalifikáciu skutku tak, ako je uvedené v obžalobe, krajský súd mu dáva do pozornosti skutočnosť, že vo veci boli doposiaľ zabezpečené skupiny dôkazov, ktoré budú predmetom dokazovania na nariadenom hlavnom pojednávaní. V danom štádiu konania a pre potreby rozhodovania o väzbe je zásadná tá skutočnosť, že je dôvodné podozrenie, že skutok sa ako taký stal, že tento je trestným činom a že sa ho mal dopustiť práve obvinený. Námietky sťažovateľa, ktorými spochybňuje dôvodnosť jeho trestného stíhania, tak nateraz nie sú dôvodné. Krajský súd zdôrazňuje, že pri rozhodovaní o väzbe súdy nerozhodujú o vine, resp. nevine obvineného, ale posudzujú len to, či v danom štádiu trestného konania zistené skutočnosti dostatočne odôvodňujú podozrenie, že konkrétna osoba je páchatelom skutku, ktorý má byť trestným činom.

Je potrebné uviesť, že už samotná skutočnosť prijatia obžaloby je významnou skutočnosťou pre konštatovanie o dôvodnosti vedeného trestného stíhania proti obvinenému pre predmetný skutok a trestný čin. V tomto štádiu nie je rozhodujúci, aký názor na dôkaznú situáciu má obvinený, ale súd, ktorý vo veci rozhoduje, v tomto prípade o väzbe, keď doteraz bol nazhromaždený dostatok dôkazov o tom, že obvinený je dôvodne podozrivý zo spáchania predmetnej trestnej činnosti, čím sú zároveň splnené aj materiálne podmienky pre vzatie obvineného do väzby.

Pokiaľ ide o konkrétne väzobné dôvody, ani na týchto sa podľa názoru krajského súdu doposiaľ nič nezmenilo, sú rovnaké tak, ako ich ustálil okresný súd, keď rozhodoval o vzatí obvineného do väzby. Krajský súd v Banskej Bystrici sa v plnom rozsahu stotožňuje s napadnutým uznesením samosudcu, kde tento správne konštatoval, že u obvineného je daný zákonný dôvod útekovvej väzby podľa § 71 ods. 1 písm. a) Tr. por., a to najmä s poukazom na nebezpečenstvo odchodu na neznáme miesto alebo do zahraničia, ako aj skutočnosť, že obvinený sa vyhýba trestnému konaniu (vyhlásené pátranie po osobe obvineného z dôvodu nedostavenia sa na výsluch, nepreberanie zásielok, nedostupnosť na telefónnom čísle), nezdržiava sa na adrese trvalého bydliska. Na uvedenom závere nemení nič ani námietka obvineného, že na prípadný útek alebo skrývanie sa nemá dôvod, keďže by mal zabezpečené bydlisko, ktoré sa síce nezhoduje s jeho trvalým pobytom. Krajský súd akcentuje, že v prípade existencie väzobného dôvodu v zmysle § 71 ods. 1 písm. a) Tr. por., a teda prípadnej hrozby existencie dôvodnej obavy z možného útoku, sa nemusí jednať len o vopred naplánovaný útek do zahraničia, ale aj o prípadne zotrúvanie u známych alebo na inom neznámom mieste v dôsledku tlaku hroziaceho odsúdenia, čo by z jeho strany nevyžadovalo dlhodobú prípravu, ani rozsiahle materiálne zabezpečenie. Za tejto situácie s prihliadnutím aj na osobu obvineného, je preto jednoznačne daný dôvod tzv. útekovvej väzby.

Z hľadiska existencie dôvodnej obavy v zmysle § 71 ods. 1 písm. c) Tr. por. krajský súd poukazuje na závažnosť a charakter predmetnej trestnej činnosti, ktorej sa mal obvinený dopustiť. V danom prípade sa totiž jedná o závažnú trestnú činnosť, kedy sa mal obvinený zaoberať zadovážovaním, prechovávaním a následnou distribúciou omamných a psychotropných látok, konkrétne pervitínu a marihuany. Je potrebné uviesť, že hoci obvinený nebol doposiaľ súdne trestaný a priestupkovo prejednávaný bol síce 11 krát, však zväčša za priestupky na úseku bezpečnosti a plynulosti cestnej premávky, však vo svetle zadovážených dôkazov najmä výsluchov svedkov, a to najmä Y. T., ktorej výpoveď podľa znaleckých posudkov zabezpečených v tomto trestnom konaní je považovaná za vierohodnú a najmä s poukazom na závery znaleckého posudku č. XXX/XXXX vypracovaného G. A. M., z ktorých vyplynulo, že znalkyňa u obvineného zistila syndróm závislosti od látok so stimulujúcim účinkom v klinicky rozvinutom štádiu, pričom znalkyňa navrhla uložiť obvinenému ochranné protitoxikomanické liečenie ambulantnou formou, s prihliadnutím na skutočnosť, že v danom prípade sa mal obvinený dopustiť spáchania činu vo vzťahu k chránenej osobe- dieťaťi, ktorá sa lieči z drogovej závislosti, pričom vo vzťahu k tomuto väzobnému dôvodu nie je vylúčené že obdobnej trestnej činnosti sa dopustí aj na iných osobách, má krajský súd za to, že je dôvodnou obava, že v prípade prepustenia na slobodu by obvinený pokračoval v páchaní trestnej činnosti. Keďže okresný súd napadnuté uznesenie podrobne odôvodnil a krajský súd sa s dôvodmi uvedenými v napadnutom uznesení v plnom rozsahu stotožnil, na odôvodnenie napadnutého uznesenia v podrobnostiach poukazuje, keďže opakovať správne a podrobné dôvody zákonného rozhodnutia by bolo nadbytočné. V širších súvislostiach krajský súd poukazuje na rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky (II. ÚS 78/05, III. ÚS 264/08, IV. ÚS 372/08) a judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva, v zmysle ktorej pri zamietnutí odvolania sa odvolací súd môže obmedziť i na prevzatie odôvodnenia nižšieho súdu (rozsudok vo veci Helle v. Fínsko z 19.12.1997, sťažnosť č. 20772/92, body 59-60). Predpokladom tohto postupu je splnenie podmienky založenej na zistení, že samotné rozhodnutie podriadeného súdu možno pokladať za dostatočne odôvodnené (Boldea v. Romania, rozsudok z 15.2.2017 k sťažnosti č. 19997/02, § 33; Hirvisaari v. Finland, rozsudok z 27.9.2001 k sťažnosti č. 49684/99, § 31, § 33). Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti preto krajský súd dospel k záveru, u obvineného je plne odôvodnená existencia obavy v zmysle § 71 ods. 1 písm. c) Tr. por., teda že po prepustení z väzby na slobodu bude pokračovať v trestnej činnosti.

Podľa § 72 ods. 2 veta prvá Tr. por. odôvodnenie rozhodnutia o väzbe obsahuje aj uvedenie skutkových okolností, o ktoré sa výrok rozhodnutia o väzbe opiera, ktoré preukazujú dôvodnosť trestného stíhania a konkrétne skutočnosti, ktoré zakladajú dôvod väzby podľa § 71; v odôvodnení sa súd vysporiada aj s tým, prečo nenahradil väzbu podľa § 80 alebo § 81.

Krajský súd uvádza, že v nadväznosti na novelu Trestného poriadku č. 308/2021 Z.z. má orgán rozhodujúci o väzbe podľa § 71 ods. 1 písm. a) a písm. c) Tr. por. povinnosť zvažovať možnosť nahradenia väzby u obvineného/obžalovaného iným opatrením podľa § 80 alebo § 81. S poukazom na nález Ústavného súdu SR č. 67/2013-41 a novelu Trestného poriadku č. 308/2021 Z.z. je povinnosťou súdu skúmať, či účel väzby nemožno dosiahnuť dohľadom probačného a mediačného úradníka podľa § 80 ods. 1 písm. c) Tr. por., obligatórne. V posudzovanej veci pre aplikáciu uvedeného opatrenia nahradzujúceho väzbu nestačí, aby obvinený splnil predpísané podmienky, ale príslušné opatrenie musí byť vzhľadom na povahu trestnej činnosti, jej závažnosť a osobu obvineného, dostatočným k tomu, aby sa dosiahol účel väzby. Pritom uvedené opatrenia možno použiť, iba ak to odôvodňujú výnimočné okolnosti prípadu. V tomto štádiu konania považuje krajský súd uvedené opatrenie za nedostatočné na dosiahnutie účelu väzby. Krajský súd sa teda stotožnil s rozhodnutím okresného súdu, keď tento v zmysle § 80 ods. 1 písm. c) Tr. por. väzbu obvineného nenahradil dohľadom probačného a mediačného úradníka. Ani krajský súd nepovažoval tento inštitút nateraz v súčasnom štádiu trestného konania na nahradenie väzby za dostatočný, a to s ohľadom na osobu obvineného, ako aj povahu prejednávaného prípadu, prihliadajúc na jej charakter, spôsob, najmä závažnosť trestnej činnosti (vysoká nebezpečnosť tejto druhovej trestnej činnosti pre spoločnosť) a okolnosti žalovanej trestnej činnosti. Z rovnakých dôvodov sa krajský súd stotožnil aj s rozhodnutím okresného súdu, keď tento v zmysle § 80 ods. 1 písm. b) Tr. por. u obvineného neprijal jeho písomný sľub a neprijal ani záruku dôveryhodnej osoby, pretože ani kombinácia uvedených procesných inštitútov nebola na nahradenie väzby obvineného dostatočná.

V danom prípade boli splnené aj formálne podmienky rozhodovania o väzbe, pričom doterajšia dĺžka trvania väzby obvineného zodpovedá zákonnému ustanoveniu § 76 Tr. por.

Podľa § 193 ods. 1 písm. c) Tr. por. nadriadený orgán zamietne sťažnosť, ak nie je dôvodná.

S poukazom na vyššie uvedené skutočnosti senát Krajského súdu v Banskej Bystrici rozhodol tak, že sťažnosť obvineného podľa § 193 ods. 1 písm. c) Tr. por. ako nedôvodnú zamietol.

Toto rozhodnutie prijal senát krajského súdu pomerom hlasov 3:0 (§ 163 ods. 4 Tr. por. v spojení s § 180 Tr. por.).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu riadny opravný prostriedok nie je prípustný.